

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ БАГАТОФУНКЦІОНАЛЬНИХ ПРИМІСЬКИХ ЗОН

Стратегія соціально-економічного розвитку агломерації повинна містити оцінку соціально-економічного потенціалу суб'єктів агломерації, варіанти залучення трудових і фінансових ресурсів на їх територію, обґрунтування просторово-містобудівних і інфраструктурних рішень, визначення місії агломерації в регіоні й України в цілому.

Для встановлення критеріїв формування приміської зони необхідно провести аналіз функціонального розвитку приміських територій, вивчити вплив міста на розміри, значимість і структуру населених пунктів, розвиток соціальної, виробничої інфраструктури, виявити тенденції використання просторових ресурсів.

Процес формування й встановлення границь приміської зони необхідно вести від загального до часткового, розділивши на 2 етапи:

1. Зонування території регіону (області) з метою визначення ступеня впливу міст на адміністративні райони.

Об'єкти дослідження – території адміністративних районів. На основі спільності показників стану розвитку територій і функціональних зв'язків виділяються однорідні зони, що характеризуються наявністю впливу міста, – приміські зони.

2. Зонування території приміської зони.

На даному етапі, використовуючи тісноту, перевагу й сталість зв'язків міста із прилеглими землями, варто виділити основні підзони: сильного (безпосереднього) впливу міста, середнього впливу міста (проміжна), слабого впливу (периферійна).

Об'єкт дослідження – території в межах границь сільських і селищних адміністративних утворень, або адміністративно-територіальних утворень (АТУ).

Для виділення приміської зони найбільш прийнятним є метод, заснований на визначенні евклідової відстані (дистанційного коефіцієнта). Поділ можливих значень коефіцієнта на інтервали дозволяє розбити досліджуваний простір на необхідну кількість зон залежно від ступеня схожості територій.

Виділення однорідних територій (підзон) з урахуванням соціально-економічних, демографічних, виробничих, рекреаційних зв'язків з містом підкреслює спільність проблем землекористування, тенденцій у розвитку адміністративно-територіальних утворень, населених пунктів і прилеглих до них територій.

Специфіка розвитку приміських територій, функціональні зв'язки з містом, особливості розселення, такі як нерівномірний розподіл населених пунктів, маятникові переміщення населення, велика питома вага населених пунктів, що не мають вираженої господарської значимості й ряд інших, вимагають певного обліку й встановлюють наступні основні особливості формування поселень у приміській зоні:

- аналіз потреб міста, встановлення їх динаміки, відбиття виявлених потреб на структурі матеріальних, трудових земельних, фінансових і інших ресурсів приміських муніципальних утворень;
- урахування територіального розвитку міста, розширення його межі;
- створення умов соціально-економічного розвитку територій з урахуванням значного рівня трудової маятничкової міграції, зростаючих сезонних, повсякденних навантажень на територію, інфраструктуру населених пунктів;
- орієнтування територіального розвитку й розміщення поселень із урахуванням підвищеної значимості земельних ресурсів, ефективно й раціональне залучення земель для задоволення потреб міста;
- створення просторових умов, формування матеріальних, трудових, земельних ресурсів для забезпечення раціональної організації приміського сільськогосподарського виробництва.